

PTAKI

Parku Krajobrazowego "Dolina Baryczy"

ŻURAW

fot. P.Śnigucki

Pokarm:
Roślinny: zboża, ziemniaki, jagody
Zwierzęcy: dżdżownice, ślimaki, większe owady,
często drobne kręgowce.

Waga: 4,5 – 6 kg

Rozpiętość skrzydeł: 180 cm – 220 cm

Ilość jaj: 1-3 sztuki

Okres wysiadywania jaj: 28 – 31 dni

Najlepszy czas do obserwacji: wiosna i jesień.

Ciekawostki:
Podczas przelotów tworzy formacje w kształcie cyfry jedne lub klina. Jest to tak zwany „klucz”.
Żurawie wymieniają wszystkie lotki jednocześnie podczas wodzenia piskląt – w tym czasie są niezdolne do lotu nawet przez kilka tygodni.
Klangor żurawi umożliwia specjalna budowa tchawicy, zagłębionej w mostku.

fot. P.Śnigucki

Dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i
Gospodarki Wodnej we
Wrocławiu

Dolnośląski Zespół
Parków Krajobrazowych,
ul. Puszczykowska 10,
50-559 Wrocław
www.dzpk.pl
Wrocław 2016

fot. P.Śnigucki

fot. P.Śnigucki

fot. Z.Rogowski

jajo żurawia

Żuraw (*Grus grus*)

Crane, Grue cendree, Kranich

Większy niż bocian, z długimi nogami i długą szyją. Dziób jest trochę dłuższy niż głowa. Gdy leci, tak jak bocian wyciąga szyję do przodu, zaś nogi do tyłu. Jego lot nie zależy od prądów ciepłego powietrza, leci czynnie. Żuraw jest ptakiem niezwykle czujnym i płochliwym, ale ostatnio zaczyna pojawiać się coraz bliżej siedzib ludzkich. Głos tokujących lub lecących żurawi zwany klangorem jest bardzo charakterystyczny, przypominający smutne, łamiące się trąbienie.

fot. P.Śnigucki

żurawie w locie

Dobrze słyszalny jest zwłaszcza wiosną o poranku lub jesienią – niesie się daleko ponad łąkami i polami. Dorosłe żurawie mają upierzenie popielatoszare, szyja w przedniej części oraz podbródek są czarne, zaś na ciemieniu skupisko czerwonych piór tworzy czapkę. Lotki dłoniowe mają też czarny kolor. Charakterystyczny, jakby postrzępiony, gęsty pęk piór koło ogona, tak naprawdę utworzony jest z bardzo długich, wygiętych sierpowato piór umiejscowionych w okolicy łokci. Miejsce na gniazdo wybiera para ptaków, w oddaleniu od innych par.

Lokalizują je wśród kęp drzew, na silnie podmokłym terenie, na ziemi, ale w miejscu wystającym ponad mokradło. Gniazdo ma kształt kolistego, płaskiego kopca ułożonego z materiału roślinnego, jakim są zbutwiałe fragmenty pałki, turzyc, trzciny lub traw. Średnica gniazda może sięgać nawet 80 cm, a wysokość do 50 cm. Budują je obydwaj ptaki. Jaja są silnie wydłużone, z lekko zaokrąglonym węższym końcem. Kolor skorupki jest zmienny: czerwonobrazowy, szarozielony, żółtoszary, oliwkowy, ale zawsze z ciemniejszymi plamkami. Żuraw wyprowadza jeden lęg w ciągu

fot. P.Śnigucki

roku. Po przylocie i spektakularnych tańcach godowych, przystępuje do lęgów nawet w marcu. Jeżeli zdarzą się mrozy, chroni jaja własnym ciałem. Niepokojenie w tym czasie powoduje straty – jaja ulegają zbyt niemu wychłodzeniu i zarodek obumiera. Jeśli przestraszony ptak na dłuższy czas opuści gniazdo jaja mogą być też wykradane przez uważnie obserwujące otoczenie, sprytnie kruki lub wrony. Samica wysiaduje jaja na zmianę z samcem, pisklęta po wykluciu już po kilku dniach opuszczają gniazdo, jednak oboje rodzice opiekują się nimi przez cały czas – aż do jesieni. Prowadzą je na miejsce żerowania, ucząc zdobywania pokarmu.

Młode potrafią latać dopiero po upływie około 65 - 70 dni. Zdolność do rozmnażania się żuraw osiąga w wieku 4-6 lat. Obszar w którym ptak poszukuje pokarmu może mieć powierzchnię nawet ponad 100 hektarów.

Gdy lato się kończy, rodziny żurawi zbierają się na złotowiskach, tworząc wraz z innymi rodzinami duże stada. Mają wtedy miejsce głośnie nawoływania, tańce oraz łączenie się w pary. Jesienią następują wspólne odloty na zimowiska.

fot. L.Matacz

fot. P.Śnigucki